

БОШЛАНҒИЧ КАРИЕСНИ ДАВОЛАШДА ICON ИНФИЛЬТРАЦИЯ УСУЛИ ВА РЕМИНЕРАЛИЗАЦИЯ ТЕРАПИЯСИНИНГ ҚИЁСИЙ ТАҲЛИЛИ

Ruzikulova S.G'.

Alfraganus university sitoraruzikulova72@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.21240420>

Тиш кариеси дунё аҳолиси орасида энг кенг тарқалган стоматологик касалликлардан бири бўлиб, унинг эрта босқичларини ўз вақтида аниқлаш ва самарали даволаш муҳим аҳамиятга эга. Бошланғич кариес эмаль қаватида минерал моддаларнинг йўқолиши натижасида пайдо бўлади ва клиник жиҳатдан оқ доғ кўринишида намоён бўлади. Агар ушбу босқичда даволаш чоралари кўрилмаса, жараён чуқурлашиб, тиш қаттиқ тўқималарининг бузилишига олиб келади.

Сўнгги йилларда стоматология соҳасида минимал инвазив ёндашувларга бўлган қизиқиш ортиб бормоқда. Жумладан, ICON инфильтрация усули ва реминерализация терапияси бошланғич кариесни даволашда самарали усуллар сифатида кенг қўлланилмоқда. Ушбу усуллар тиш тўқималарини сақлаб қолиш, оғриқсиз муолажа ўтказиш ва эстетик натижага эришиш имконини беради.

Тадқиқот мақсади

Бошланғич кариесни даволашда ICON инфильтрация усули ва реминерализация терапиясининг самарадорлигини ўрганиш ҳамда уларнинг афзаллик ва камчиликларини қиёсий таҳлил қилиш.

Материаллар ва усуллар

Тадқиқот жараёнида маҳаллий ва хорижий илмий адабиётлар, стоматология журналларида чоп этилган мақолалар ҳамда клиник тавсиялар таҳлил қилинди. Бошланғич кариесни даволашда қўлланиладиган ICON инфильтрация усули ва реминерализация терапиясининг таъсир механизми, клиник самарадорлиги ва қўлланиш кўрсатмалари ўрганилди.

Натижалар ва муҳокама

ICON инфильтрация усули замонавий минимал инвазив технология ҳисобланиб, у махсус полимер смолани эмальнинг деминераллашган соҳасига киритиш орқали амалга оширилади. Усулнинг асосий мақсади кариоз жараённинг ривожланишини тўхтатиш ва эмаль тузилишини мустаҳкамлашдан иборат.

ICON технологияси бир неча босқичда бажарилади. Аввало тиш юзаси тозаланади, кейин махсус кислота ёрдамида эмаль юзасининг ташқи қатлами ишлов берилади. Шундан сўнг инфильтрант смола деминераллашган соҳаларга киритилиб, фотополимер лампа ёрдамида қотирилади. Натижада эмаль ғоваклари ёпилади ва кариоз жараённинг кейинги ривожланишига тўсқинлик қилинади.

Ушбу усулнинг асосий афзалликлари қуйидагилардан иборат:

- тиш тўқималарини пармалаш талаб этилмайди;
- оғриқсиз муолажа ҳисобланади;
- эстетик нуқсонларни бартараф этади;
- бир ташрифнинг ўзида бажарилиши мумкин;
- кариоз жараённи эрта босқичда тўхтатади.

Шу билан бирга, ICON усули фақат бошланғич босқичдаги кариоз жараёнларда самарали бўлиб, чуқур кариес ҳолатларида қўлланилмайди.

Реминерализация терапияси эса эмаль таркибидаги минерал моддаларни қайта тиклашга қаратилган даволаш усули ҳисобланади. Бу жараёнда кальций, фосфат ва фтор сақловчи препаратлардан фойдаланилади. Ушбу моддалар эмаль таркибига кириб, унинг мустаҳкамлигини оширади ва деминерализация жараёнини секинлаштиради.

Реминерализация терапиясида кальций-фосфат комплекслари, фторли лаклар, геллар ва замонавий реминерализовчи воситалар қўлланилади. Муолажалар бир неча сеансдан иборат бўлиши мумкин.

Усулнинг афзалликлари:

эмальнинг табиий тикланишини таъминлайди;

хавфсиз ва физиологик ҳисобланади;

профилактик аҳамиятга эга;

болалар ва катталарда қўллаш мумкин.

Камчиликлари эса даволаш муддатининг нисбатан узоқлиги ва натижага эришиш учун беморнинг оғиз бўшлиғи гигиенасига қатъий риоя қилиши зарурлиги билан боғлиқ.

Таҳлиллар шуни кўрсатдики, ICON инфльтрация усули эстетик натижа ва тезкор таъсир бўйича юқори самарадорликка эга. Реминерализация терапияси эса эмальнинг табиий тикланишини таъминлаб, кариес профилактикасида муҳим ўрин тутди. Айрим ҳолатларда ушбу икки усулни комплекс қўллаш янада яхши натижалар бериши мумкин.

Хулоса

Бошланғич кариесни даволашда ICON инфльтрация усули ва реминерализация терапияси замонавий стоматологиянинг самарали ва минимал инвазив усуллари ҳисобланади. ICON усули тез клиник ва эстетик натижа бериши билан ажралиб турса, реминерализация терапияси эмальнинг минерал таркибини тиклаш ва кариес профилактикасини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга.

Клиник ҳолатдан келиб чиққан ҳолда ушбу усулларни танлаш ёки комплекс тарзда қўллаш мақсадга мувофиқ ҳисобланади.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. Fejerskov O., Kidd E. Dental Caries: The Disease and Its Clinical Management. Wiley Blackwell, 2015.
2. Paris S., Meyer-Lueckel H. Resin Infiltration of Natural Caries Lesions. Journal of Dental Research, 2010.
3. Featherstone J.D.B. Remineralization, the Natural Caries Repair Process. Journal of Dentistry, 2004.
4. Mount G.J., Hume W.R. Preservation and Restoration of Tooth Structure. 2016.
5. Infiltration Concept for Caries Management. International Dental Journal, 2021.